

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat

Orientacions de la Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat per facilitar l'aplicació de les adaptacions curriculars no significatives i d'accés previstes a l'article 9 del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics

1. Objecte

Aquestes orientacions tenen per objecte concretar una part de les mesures de suport ordinari, com són les adaptacions no significatives i les adaptacions d'accés del currículum previstes a l'article 9 del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics.

2. Àmbit d'aplicació

Aquestes orientacions són d'aplicació a tots els centres docents sostinguts amb fons públics de les Illes Balears que imparteixen els ensenyaments corresponents a l'educació primària, l'educació secundària obligatòria, batxillerat i cicles formatius de formació professional, així com els ensenyaments de règim especial i centres d'educació de persones adultes (CEPA).

3. Les adaptacions curriculars no significatives

Les adaptacions curriculars no significatives són les modificacions dels elements del currículum que no afecten el grau de consecució dels objectius i, si és el cas, de les competències bàsiques.

4. Les adaptacions d'accés al currículum

Les adaptacions d'accés al currículum són les modificacions que faciliten i possibiliten el desenvolupament curricular i que es refereixen als elements organitzatius, als recursos de tot tipus i a l'optimització d'aquests.

5. Criteris d'actuació

Els centres docents han d'establir les mesures d'atenció a la diversitat corresponents perquè tots els alumnes, amb independència de les seves característiques individuals, puguin assolir els objectius i, si és el cas, les competències bàsiques de les diferents etapes educatives.

Quan es detectin necessitats educatives, paral·lelament al procés de confirmació o d'avaluació psicopedagògica d'aquestes, l'equip docent,

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat

coordinat pel tutor, ha d'iniciar la resposta educativa mitjançant mesures ordinàries de suport, entre elles les adaptacions no significatives i d'accés al currículum especificades a l'article 9 del Decret 39/2011.

6. Planificació de les adaptacions no significatives i d'accés

Els equips de cicle, els diferents departaments didàctics i els diferents departaments de les famílies professionals, sota la coordinació del cap d'estudis i amb l'assessorament dels serveis d'orientació educativa, planificaran i definiran el ventall d'adaptacions no significatives i d'accés que s'han de dur a terme a les diferents àrees, matèries, mòduls o àmbits segons les necessitats de cada alumne en el marc del Pla d'Atenció a la Diversitat.

7. Responsables de fer les adaptacions

És responsabilitat dels mestres i professors que integren l'equip docent elaborar i aplicar les adaptacions pactades, fer el seguiment i avaluar-les en coordinació amb el tutor. Es pot comptar amb l'assessorament del servei d'orientació educativa si és necessari. Trimestralment, l'equip docent revisarà i ajustarà, si escau, les mesures adoptades, el grau d'eficàcia i la seva continuïtat.

8. Documentació

Les adaptacions consensuades han de quedar reflectides a les programacions didàctiques de les diferents àrees, matèries, mòduls o àmbits. En el cas dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu s'inclouran en el corresponent informe individual i es farà constar al Gestib a l'apartat de "Dades complementàries NESE".

En el cas de canvi de centre les adaptacions s'inclouran els següents documents: l'informe d'aprenentatge preceptiu, quan l'alumne passa a l'etapa de secundària, o l'informe personal de trasllat, si canvia de centre durant el curs escolar.

9. Informació a les famílies

Els centres han de proporcionar als alumnes i a les famílies informació sobre les mesures de suport adoptades per a adequar la resposta educativa a les necessitats detectades.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat

10. Adaptacions de les proves d'accés a la Universitat

Es donarà continuïtat a les adaptacions que s'han aplicat durant els ensenyaments cursats a aquell alumnat que vulgui participar a les proves d'accés a la Universitat. El responsable del Servei d'Orientació Educativa informarà, mitjançant l'informe explicatiu corresponent, de les adaptacions necessàries a la persona responsable de la UIB de planificar l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i d'adaptar les proves.

11. Tipus d'adaptacions no significatives i d'accés

Les adaptacions que s'especifiquen a continuació són un ventall d'actuacions que són aplicables a totes les etapes i ensenyaments, encara que algunes d'elles són més apropiades per determinades edats. Per aquest motiu, seran els responsables mencionats en el punt 6 d'aquestes orientacions, els professionals que determinaran quines són les més indicades.

Les adaptacions proposades es podran dur a terme tant a les tasques i activitats d'aprenentatge com en les activitats i instruments d'avaluació de les diferents àrees, matèries, mòduls o àmbits. També es podran dur a terme totes aquelles adaptacions no especificades més avall, que venguin proposades pels equips de cicle, els diferents departaments didàctics i els diferents departaments de les famílies professionals sota la coordinació del cap d'estudis i amb l'assessorament dels serveis d'orientació educativa, sempre i quan no suposin una alteració dels objectius referents en els diferents ensenyaments ni de les competències bàsiques, si és el cas.

En el format:

- diversificar en el tipus de preguntes: emplenar buits, V/F, Sí/NO, a)b)c), etc.
- flexibilitzar el nombre de preguntes
- variar el tipus de lletra
- augmentar l'interlineat entre les frases
- usar negretes per ressaltar paraules clau
- subdividir les preguntes llargues en diferents apartats
- seqüenciar tasques i exercicis segons el grau de dificultat
- evitar la còpia dels enunciats
- no forçar la lectura en veu alta
- facilitar als alumnes esquemes, guions i recordatoris per realitzar les tasques

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat

- possibilitar l'avaluació oral

En el contingut:

- pactar els errors ortogràfics en les tasques i proves d'avaluació
- donar més importància al contingut que s'ha d'avaluar que al format de les produccions.

En la metodologia:

- donar explicacions individualitzades abans de començar tasques i exàmens
- potenciar l'aprenentatge multisensorial (amb suport visual, auditiu, tàctil...)
- poder usar l'ordinador per realitzar tasques i exàmens
- possibilitar l'ús de correctors de text amb l'ordinador i lectors de text ("Reading Toolkit", per exemple)
- possibilitar l'ús de l'enregistradora per agafar apunts
- potenciar l'ús de mapes conceptuals
- supervisar tasques i exàmens per evitar oblits
- controlar l'ús de l'agenda diàriament
- afegir exemples com a model per a l'execució de les activitats d'aprenentatge i avaluació

A l'espai i el temps:

- flexibilitzar el temps per fer les tasques i exàmens
- valorar la ubicació de l'alumne dins l'aula (possibilitat d'un company tutor, proximitat del professor...)

A les àrees de llengües estrangeres:

- traduir els enunciats de les activitats
- adaptar els llibres de lectura al nivell lector dels alumnes
- permetre l'ús del diccionari en determinades activitats

A l'àrea de matemàtiques:

- facilitar l'ús de fórmules, taules de multiplicar, etc.
- possibilitar l'ús de la calculadora quan l'objectiu que s'ha d'avaluar no sigui la capacitat de calcular
- valorar el plantejament de les activitats i no només el resultat
- complementar les dades amb gràfics i imatges per tal de facilitar la comprensió de les activitats

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat

- plantejar els problemes amb enunciats curts, amb seqüències ordenades i amb suport visual (gràfics, figures...)

Legislació de referència

- Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE 4-05-06)
- Decret 72/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB 02-07-08). Art. 16.2.
- Decret 73/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB 02-07-08), Art. 17.2.
- Decret 82/2008, de 25 de juliol, pel qual s'estableix l'estructura i el currículum del batxillerat a les Illes Balears (BOIB 01-08-08). Art. 21.1.
- Decret 39/2011 de 29 d'abril pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics. (BOIB Núm. 67 05/05/2011). Art. 9.
- Ordre de la consellera d'Educació i Cultura, de 13 de juliol de 2009, per la qual es regula l'organització i el funcionament dels cicles formatius de formació professional (BOIB Núm. 108 de 25-07-2009).

Palma, 16 de juny de 2011

El director general d'Innovació i Formació del Professorat

Miquel Perelló Oliver